

Kerkenraadsfoto van Ds. van der Wal (1914-1917)

De 31ste Hervormde predikant in Lopik was Ds. Jan Hendrik van der Wal. Van der Wal is van 18-okt-1914 t/m 24-juni-1917 in Lopik predikant geweest. Van de toenmalige kerkenraad van Van der Wal is een foto genomen, zie afbeelding1.

Afb 1. Kerkenraadsfoto met Ds. van der Wal.

Op 22-10-2000 heeft het archief "Ken uw Kerk" deze foto gekregen van ds. Jan Smit (de 36ste Hervormde predikant) ¹. Hoe hij er aan gekomen is, is niet bekend. Hij heeft er wel bij gezegd dat het een foto is van de hele kerkenraad ten tijde van ds. Van der Wal. Er staat een Vink op en een Verhoef. Hoe ze met hun voornaam heten wist hij niet. Jaren heeft deze foto in het archief gezeten, maar in juni 2014, tijdens een fototentoonstelling, is hij weer in beeld gekomen. Daar heeft Dick Vink eenzelfde foto met brede houtenlijst geschonken aan het archief, maar wel met de opmerking om toch eens uit te zoeken wie die ander mannen op de foto zijn.

In de kerkenraads notulen van 1914 tot 1917 ², de tijd van ds. Van der Wal, kunnen we een aantal namen lezen van de kerkraadsleden.

Natuurlijk ds. J.H. van der Wal, maar ook ouderling Arie Verhoef. Hij schreef ook de notulen in die tijd. Ouderling J. van Toor, we lezen van hem dat hij vaak afwezig was. Diaken A. Vink en diaken Hendrik van Bommel. Van diaken van Bommel lezen we dat hij de administrerende diaken is, dus penningmeester. In die tijd was er al wel een kerkvoogdij, maar die zat niet in de kerkenraad.

De vraag is natuurlijk wie staat er nu op de foto?

Als we de notulen wat gedetailleerder bekijken, lezen we dat ouderling J. van Toor in 1915 is overleden³. Jan Versluis is in deze vacature ouderling geworden. Diaken H. van Bommel is in dec. 1916 gestopt als diaken. Zijn vacature werd ingenomen door Jan Verhoef Jzn.

¹ Ds. Jan Smit was 36ste Hervormde predikant van Lopik. Hij was van 11 mei 1958 tot 7 maart 1965 predikant.

² Archief van de Nederlands Hervormde Gemeente van Lopik, 1613-1991 in het Regionaal Historisch Centrum Rijnstreek en Lopikerwaard, archiefnr L046, nr 5. Notule van de kerkenraad 1882-1951.

³ Welke maand is niet bekend. Verder weten we weinig van deze hem.

Na een bezoek bij Ton Bommel⁴, leert ons, bij het vergelijken van diverse foto's uit de familie van Bommel, dat deze Hendrik van Bommel⁵ niet op de kerkenraads foto staat, zie afbeelding5. We kunnen dus aannemen dat de foto tussen dec. 1916 en juni 1917 is genomen.

De volgende mannen moeten dus op de foto staan:

- Ds. Jan Hendrik van der Wal, predikant
- Arie Verhoef, ouderling
- Jan Versluis, ouderling
- Adrianus Vink, diaken
- Jan Verhoef Jzn, diaken.

Adrianus (roepnaam Janus) Vink⁶ was makkelijk te vinden. Dick Vink heeft ons één van de kerkenraads foto's gegeven. D.m.v. oude foto's uit de familie Vink was hij makkelijk te vinden op de foto, zie afbeelding 6.

Arie Verhoef is opgespoord via zijn kleindochter, mw Ponssen-Verhoef ⁷. Bij een bezoek aan haar in november 2013, wist ze haar opa, op de oude kerkenraads foto, er direct uit te halen. Zie afbeelding6.

Jan Versluis en Jan Verhoef Jzn zijn moeilijker te achterhalen op de foto. Ze zijn alle twee wel getrouwd, maar hadden geen kinderen en kleinkinderen. Het is dus lastiger om via de familie en laat staan via foto's te achterhalen wie en waar ze op de kerkenraadsfoto staan.

In de notulen van de kerkenraad wordt er heel vaak Jzn achter Jan Verhoef geschreven. Mogelijk om te benadrukken dat er meerder Jan Verhoefen zijn in Lopik. Als we de doop en trouwregisters nagaan, zien we inderdaad dat er nog een Jan Verhoef is, maar zijn vader was Pieter Cornelis Verhoef (afgekort dus P.Czn)⁸. De Jan Verhoef Jzn⁹ en Jan Verhoef P.Czn waren wel zwagers van elkaar, want Jzn trouwde met Leentje Christina van der Grift¹⁰ en P.Czn trouwde met haar 6 jaar jongere zus Jacoba van der Grift¹¹. Jan Verhoef Jzn moet zo'n 47 jaar oud zijn geweest op de kerkenraads foto.

Deze Jan Verhoef Jzn woonde met zijn vrouw Leentje Christina op de hoeve aan de Lopikerweg West 51. Later is de familie Vermeulen in de hoeve komen inwonen. Kees Vermeulen, toentertijd een jonge knul van 10 jaar, heeft Jan Verhoef Jzn wel gekend, maar was toen al een oude man, die liep met een stok. Kees Vermeulen kan op de

⁴ Is Diaken en ouderling geweest. Ton en Marie van Bommel-Lekkerkerker

⁵ Hendrik van Bommel was een oom van Ton van Bommel. Van de hoeve "Justina hof". Hendrik van Bommel was getrouwd met Hendriekje Stighter. Zij was vroeg overleden, hadden geen kinderen.

⁶ Volledige naam is Adrianus Vink (roepnaam Janus), geboren op 17 september 1877, op 25 maart 1909 getrouwd met Elisabeth Bor. Adrianus was een zoon van Adrianus Vink en Jannigje de Gier. Geboren op de hoeve "Vredebest" Lopikerweg Oost.

⁷ Volledige naam is Adriana Maria Ponssen-Verhoef. Was getrouwd met Johannes (Jo) Ponssen, oud organist in de Hervormde gemeente van Lopik. Mw Ponssen-Verhoef was een kleindochter van Arie Verhoef.

⁸ Pieter Cornelis Verhoef (35 jaar oud) was op 26-02-1863 getrouwd met Aartje van Mever (24 jaar oud).

⁹ De ouders van Jan Verhoef Jzn, waren Jan Verhoef en Jannigje Schep. Zij zijn getrouwd op 09-12-1858, beide 26 jaar oud. Zij hadden 9 kinderen gekregen.

¹⁰ Ze zijn getrouwd op 25 april 1907, Jan 37 jaar en Leentje Christina 24 jaar oud. Jan is op 10-12-1952 (83 jaar oud) overleden, Leentje Christina is op 17-02-1956 (73 jaar oud) overleden. Ze hadden geen kinderen. In de volksmond werd ze dikke Neel genoemd.

¹¹ Jacoba en Leentje Christina van der Grift waren zussen. Hun ouders waren Jacob van der Grift en Johanna Bosch. Mogelijk dat zij nog broers hadden. In een notariële akten uit 1901, Inventarisnummer 134, aktenummer 2948, lezen we over een boedelscheiding uit 19-06-1901 van Jacob van der Grift. Inhoud Scheiding en verdeling van de nalatenschap van Johanna Bosch, gehuwd met Jacob van der Grift, overleden op 19-05-1890 te Utrecht. De erfgenamen zijn: 1) Jacob van der Grift, weduwnaar van Johanna Bosch, bouwman te Lopik, voor zichzelf en als voogd over zijn minderjarige kinderen Neeltje Christina en Maria Johanna van der Grift; 2) Jan Verhoef P.Czn, gehuwd met Jacoba van der Grift, bouwman te Lopik; 3) Jan van der Grift, bouwman te Lopik; 4) Pieter Erardus van der Grift, bouwman te Lopik, en 5) Floris van der Grift, bouwman te Lopik. Ook is aanwezig Jacob Bosch, bouwman te Vianen, als toeziend voogd over de minderjarigen. Mogelijk worden hier broers genoemd.

kerkenraads foto niet zien wie nu Jan Verhoef is.

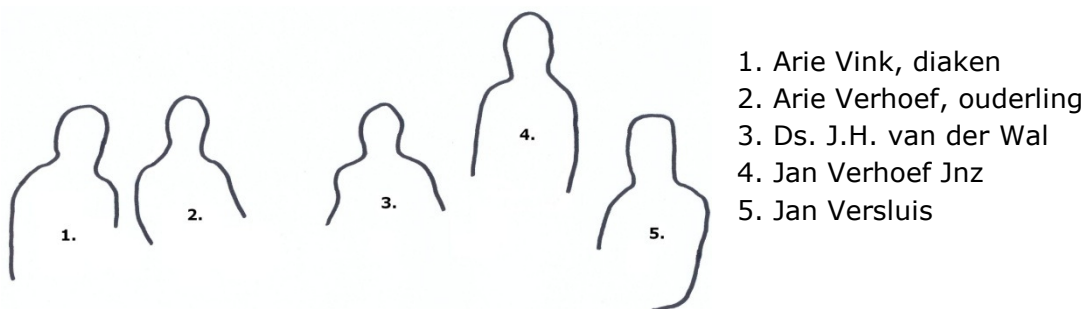
Piet van Dorp was in die tijd een soort toezichthouder over de hoeve. Dat verklaard ook dat zijn zoon Wim van Dorp de kerkenraads foto kent, die komt waarschijnlijk uit de inboedel van Jan Verhoef Jzn. Wim van Dorp heeft ook nog een foto van Jan en zijn vrouw (zie afbeelding 4). Het is echter niet mogelijk om deze foto te vergelijken met de kerkenraads foto. Na de dood van Leen Christina is de hoeve geschonken aan de kerk. De kerk heeft het verkocht aan Verwaal.

Deze Jan Verhoef was de buurman van Arie Verhoef, die dus ook in de kerkenraad zat. Jan en Arie zijn geen familie van elkaar.

Voor meer gegevens over Jan Versluis, ben ik naar Dini Scheffer-Versluis¹² gegaan. Zij wist te vertellen dat het haar vader niet kan zijn, omdat hij toen wel heel jong was. Haar opa was het ook niet, want die woonde in die tijd in Lopikerkapel. Het kon wel een broer zijn van haar opa, die heette Jan Versluis.

Deze Jan Versluis heeft op de Lopikerweg West 21 gewoond. Hij was getrouwd met Pietertje Blok. Jan Versluis was op 28-juni-1866 geboren. Hij moet zo'n 50 jaar oud zijn op de kerkenraadsfoto. Deze Jan Versluis en zijn vrouw Pietertje Blok zijn begraven op de oude begraafplaats, zie afbeelding 3. Aan de hand van een aantal foto's van mannelijke Versluisen, kunnen we met zeer grote zekerheid zeggen dat persoon 4 op de kerkenraadsfoto Jan Versluis is.

Van ds. Jan Henrik van der Wal weten dat hij getrouwd is, maar had (ook) geen kinderen.

Afb 2. De namen van de kerkenraads leden.

Afb 3. Grafsteen van Jan Verhoef Jzn en Pietertje Blok.

Afb 4. Jan Verhoef Jzn en Leentje Christina van der Grift.

¹² Dini Scheffer-Versluis, oud-wethouder en loco burgemeester van Lopik, dochter van Aalbert (roepnaam Ab of Albert) Versluis. Albert Versluis heeft jaren in de kerkenraad gezeten als ouderling. Albert Versluis is op 8 januari 1899 in Jaarsveld geboren en op 14-04-1971 overleden en in Lopik begraven.

Afb 5. Hendrik van Bommel en zijn vrouw Hendriekje Stighter, oom van Tom van Bommel.

Afb 6. Janus Vink, grootvader vader van Dick Vink

Afb 6. Arie Verhoef met zijn vrouw, grootvader van mw Ponssen-Verhoef en overgrootvader van mw Liddle-Ponssen.